

Barometer "Toegang tot financiering voor de kleine ondernemingen"
2008/2 (dec. 2008)

Toegang tot financiering wordt nog moeilijker voor kleine ondernemingen, zo blijkt uit de tweede editie van de barometer "Toegang tot financiering voor kleine ondernemingen (KO)" van het Kenniscentrum voor Financiering van KMO (KeFiK).

Dat is althans de perceptie die leeft na een tweede telefonische rondvraag die het KeFiK uitvoerde begin december bij een 600-tal kleine ondernemingen. Uit de eerste rondvraag die in november werd georganiseerd, bleek al de pessimistische houding van de Belgische KO's wat betreft hun toegang tot financiering. Toen lag het nationaal gemiddelde op 91,6, waarbij 100 als neutraal wordt beschouwd. Opmerkelijk hierbij is dat in december vooral de perceptie in het Vlaamse landsgedeelte sterk achteruit is gegaan - van 99,9, of quasi neutraal, naar 92,9. In Wallonië daarentegen zien we een omgekeerde tendens, maar toch blijven we hier ook aan de negatieve zijde van de perceptieschaal steken (van 85,3 naar 88,4). Nationaal gesproken zakt de barometer met twee basispunten, van 91,6 naar 89,7.

De details van de barometer worden verder in dit document uit de doeken gedaan.

DE BAROMETER:

De index is gebaseerd op een maandelijkse rondvraag bij een zeshonderdtal respondenten. De enquête bestaat uit 11 vragen, die op een schaal van 1 tot 7 worden beoordeeld, met 4 als neutrale waarde. Begin december werd voor de tweede keer een zeshonderdtal ondernemingen met maximum 10 werknemers telefonisch of via e-mail ondervraagd.¹

Deze schaal werd herleid tot een cijfer op 100 punten met: 1 gelijk aan nul, 4 gelijk aan 100, 7 gelijk aan 200.

	nov.		dec.
▪ België	91,6	→	89,7
▪ Vlaanderen	99,9	→	92,9
▪ Wallonië	85,3	→	88,4

Deze tweede barometer bevestigt en versterkt de resultaten die uit de eerste barometer naar boven komen, namelijk:

- De prijzen van de kredieten zijn gestegen
 - Investeringskrediet
 - Kaskrediet
- De vraag naar waarborgen is gestegen
- De bank vraagt meer informatie vooraleer een krediet te verlenen

¹ Onderaan het document vindt u de methodologie van de barometer terug

De gedetailleerde resultaten: schaal van 1 tot 7 met 1= zeer ongunstig en 7 = zeer gunstig

De resultaten van de barometer per vraag zijn praktisch onveranderd gebleven over de afgelopen maand op een paar kleine afwijkingen na.

De daling van het algemene indexcijfer wordt veroorzaakt door een duidelijke **daling** van het **verkrijgen en uitbreiden** van een **kaskrediet** en het **uitbreiden** van een **bestaand investeringskrediet**. Toch blijft hun waarde binnen de grenzen van "neutraal". De andere subvragen kennen geen duidelijke daling, maar liggen allemaal, op één na, miniem onder hun vorige waarde.

DE BAROMETER:

De gemiddelde ondernemer beoordeelt positief (> 4,5):

- de relaties met de bank(en)

De gemiddelde ondernemer beoordeelt neutraal (tussen 3,5 en 4,5):

- het verkrijgen van een nieuw krediet voor investeringen
- het uitbreiden van een bestaand krediet voor investeringen
- het verkrijgen van een nieuw kaskrediet/kredietlijn voor lopende zaken
- het uitbreiden van een bestaand kaskrediet/kredietlijn voor lopende zaken
- het uitbreiden van nieuwe waarborgen voor bestaande kredieten
- de termijn voor het verkrijgen van een nieuw krediet

De gemiddelde ondernemer beoordeelt negatief (<3,5):

- de kostprijs van een investeringskrediet
- de kostprijs van een kaskrediet
- de vele waarborgen die de bank vraagt
- de vele informatie die de bank vraagt

Twee bijkomende vragen:

Hoe ervaart u het ondernemersklimaat op dit moment?

	Nov		Dec
▪ België	4,02	→	3,83
▪ Vlaanderen	4,25	→	3,95
▪ Wallonië	3,72	→	3,70

Het ondernemersklimaat is er de afgelopen maand op achteruit gegaan maar blijft wat wij beschouwen als neutraal².

² Negatief (1 - 3,5); neutraal (3,5 - 4,5); positief (4,5 - 7)

In welke mate heeft de huidige financiële crisis een impact op de toekomst van uw zaak of bedrijf? *!!!Omgekeerde schaal: 7(zeer ongunstig) tot 1(zeer gunstig)!!!*

	nov.		dec.
▪ België	3,89	→	4,07
▪ Vlaanderen	3,70	→	4,00
▪ Wallonië	4,19	→	4,20

De vrees dat de huidige financiële crisis een impact zal hebben op de toekomst van de onderneming is toegenomen ten opzichte van vorige maand, maar blijft evenals het ondernemersklimaat neutraal³.

De barometer kwam tot stand eind oktober 2008 toen het Kenniscentrum voor Financiering van KMO (KeFiK) besliste om deze unieke tool te ontwikkelen om zo een beter inzicht te krijgen in het huidige financieringsklimaat in België. Het KeFiK ontwikkelde een bankfinancieringsbarometer om maandelijks de evolutie van de toegang tot bankfinanciering van de kleine ondernemingen op te volgen.

Methodologie:

- In december werden 581 ondernemingen met maximum 10 werknemers (inclusief bedrijfsleider) ondervraagd (607 in november)
- Periode van 3 tot 10 december (afwerking respondentenbestand 10-15 december)
- Volgende enquête van 3 tot 10 januari 2009
- 11 vragen voor de barometer + 2 variabele vragen
- Schaal: 1 - 7 waarbij 1 zeer ongunstig en 7 zeer gunstig
- 67% van de respondenten is klant bij een bank in december ("klant voor wat betreft beroepskredieten") (in november 62%)

Contactpersoon:

Kristien Van Sweevelt
Economiste KeFiK
02/210.87.96
kvs@cefip-kefik.be

³ Positief (1 - 3,5); neutraal (3,5 - 4,5); negatief (4,5 - 7)